

Vides prasības lopkopības saimniecībām

**Sagatavoja Anita Andersone, LLKC
Rīga, 07.03.2006.**

Normatīvie akti

- *MK noteikumi Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem”;*
- *Grozījumi Nr.134 (16.03.2004.)*
- *Grozījumi Nr.1015 (27.12.2005.)*
- *Likums “Par piesārņojumu”; Ministru kabineta noteikumi Nr.628 “Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs”)*

Kūtsmēslu krātuve

Kūtsmēslu krātuves jāizbūvē saimniecībās, kurās ir vairāk par 10 dzīvnieku vienībām, bet vides jutīgajā teritorijā – jau sākot no 5 dzīvnieku vienībām.

Dziļajās kūtīs, sākot no 20 dzīvnieku vienībām, jānodrošina vircas savākšanas sistēma. Projektējot jaunu dzīvnieku novietni, būvprojektā jāiekļauj mēslu krātuves izbūve.

Ja nepieciešama mēslu krātuves izbūve vai tās rekonstrukcija jau esošai dzīvnieku novietnei, tad tā jāveic ne ilgāk kā līdz 2014. gadam, bet vides jutīgajā teritorijā līdz 2008. gadam..

Kūtsmēslu krātuves tilpums

Kūtsmēslu krātuves tilpumam jānodrošina savākot mēslojuma apjoma uzkrāšana pakaišu kūtsmēslu krātuvēs vismaz **sešus mēnešus**, bet **šķidrmēslu un vircas krātuvēs - septiņus mēnešus**. Lai samazinātu amonjaka iztvaikošanu un smaku izplatīšanos, šķidrmēslu krātuve jānosedz ar dabīgu (salmliellopu mēslu garoza u.c.) vai mākslīgu (keramzītu putuplasts, plēve) pārsegu, vai jumtu.

Ja pakaišu kūtsmēslu vai šķidrmēslu krātuvju tilpums neatbilst minētajām prasībām, dzīvnieku novietnes īpašnieks slēdz līgumu par pakaišu kūtsmēslu vai šķidrmēslu glabāšanu vai izmantošanu ārpus dzīvnieku novietnes.

Kūtsmēslu uzglabāšana uz lauka

Pakaišu kūtsmēslu (vides jutīgajās teritorijās pēc triju mēnešu uzglabāšanas kūtsmēslu krātuvē) pagaidu uzglabāšana uz lauka kaudzēs pieļaujama tādā daudzumā, kas atbilst vienā gadā attiecīgajā laukā iestrādājamam kūtsmēslu apjomam.

Kaudzes vides jutīgajās teritorijās aizliegts turēt uz lauka vienā un tajā pašā vietā ilgāk par 12 mēnešiem, bet pārējā Latvijas teritorijā ne ilgāk par 18 mēnešiem.

Kūtsmēslu kaudzes veidošana

Veidojot pakaišu kūtsmēslu kaudzes pamatni, tajā jāiekļāj vismaz 15 cm biezu salmu, skaidu vai kūdras slāni, kas pasargā no barības vielu noplūdes.

Kūtsmēslu kaudzes jānosedz ar vismaz 10 cm biezu salmu, skaidu vai kūdras aizsargslāni, lai aizkavētu noteci vai izgarošanu.

Ja valdījumā ir mazāk par 5 dzīvnieku vienībām, tad, veidojot pie dzīvnieku novietnes pamatni kūtsmēslu uzglabāšanai, tajā iekļāj vismaz 30 cm biezu salmu, skaidu vai kūdras slāni, kas pasargā no barības elementu noplūdes;

Bez iepriekšējas kompostēšanas mēslošanai neizmanto fekālās nogulsnes no septiķiem un sauso tualetu tvertnēm kā arī citus organiskas izcelsmes ražošanas blakusproduktus un atkritumus, kas izraisa piesārņojumu.

Kūtsmēslu kaudzes veidošana

Kūtsmēslu kaudzi veido vietās, kur lauka reljefs nesekmē virszemes noteces veidošanos un mēslojuma noplūdi. Kūtsmēslu kaudzi novieto ne tuvāk par 50 m vides jutīgajās teritorijās un 30 m pārējā Latvijas teritorijā no ūdensteces vai ūdenstilpes, kā arī no akas, kurā tiek ņemts ūdens mājsaimniecībai.

Kūtsmēslu izkliedēšana

- Pakaišu kūtsmēslus pēc izkliedēšanas uz aramzemes iestrādā 24 stundu laikā, šķidrmēslus un vircu - 12 stundu laikā;
- Vismaz pusi ziemā uzkrāto šķidrmēslu izmanto kultūraugu mēslošanai līdz 1. jūlijam;
- Rudenī šķidrmēslus lauka mēslošanai lieto tikai kopā ar augu pēcpļaujas atliekām (rugājiem, sasmalcinātiem salmiem, zālāju sakņu masu), iestrādājot tos augsnē ar lobīšanas vai aršanas metodi;
- Pakaišu kūts mēslus, šķidrmēslus un vircu neizkliedē laika posmā, kas noteikts normatīvajos aktos par īpašār vides prasībām piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs - no 15. decembra līdz 1. martam.

Kūtsmēslu izkliedēšana

- mēslojumu neizkliedē uz sasalušas, pārmitras un sniegu klātas augsnes;
- palienēs un plūdu apdraudētajās teritorijās mēslojumu izkliedē tikai pēc iespējamo plūdu sezonas beigām;
- mēslojumu nogāzēs izkliedē ne tuvāk par 50 m no ūdensteces vai ūdenstilpes krasta līnijas, ja nogāzes slīpums ir lielāks par 10 grādiem;
- mēslojumu nogāzēs izkliedē, ja lauku klāj augu sekavai mēslojums nekavējoties tiek iestrādāts augsnē;
- mēslojumu neizkliedē vietās, kur tas aizliegts saskaņā ar normatīviem aktiem par aizsargjoslām un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

Kūtsmēsli

Saimniecībā lauksaimniecībā izmantojamās platībās iestrādātais organiskā mēslojuma daudzums (arī pašu dzīvnieku atstātie mēsli) gadā nedrīkst pārsniegt 170 kg slāpekļa uz hektāru, kas atbilst 1,7 dzīvnieku vienībām uz hektāru (no 2004. – 2008.gadam pieļaujams organiskā mēslojuma daudzums - 210 kg slāpekļa uz hektāru, kas atbilst 2,1 dzīvnieku vienībām).

Atkāpe no šī nosacījuma ir iespējama, ja ir noslēgts līgums ar citu saimniecību par organiskā mēslojuma izmantošanu.

Kūtsmēslu apsaimniekošana

Informācija, kādai jābūt uzskaites žurnālā par kūtsmēslu apsaimniekošanu:

Uzskaites žurnālā (uz papīra vai elektroniski) jānorāda šādi dati:

- **datums, kad papildināts peldošā segslāņa klājums (ja tāds ir) krātuvē;**
- **datums, kad kūtsmēsli vai skābbarības sula izkliedēta uz lauka vai nodota citai personai;**
- **izkliedēto vai nodoto kūtsmēslu vai skābbarības sulas daudzums.**

Īpašniekam jāglabā attiecīgā informācija vismaz piecus gadus. Ja uzskaiti veic elektroniski, reizi sešos mēnešos žurnāla datus jāizdrukā.

Blakusprodukti un atkritumi

- *MK noteikumi Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem”; Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 3.oktobra Regulas (EK) Nr.1774/2002, ar ko nosaka veterinārsanitāros noteikumus attiecībā uz dzīvnieku blakusproduktiem, kas nav paredzēti lietošanai pārtikā; Latvijas Republikas Valsts Galvenā Pārtikas un Veterinārā Inspektora Rīkojums Nr.87 no 22.04.2004, par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kas nav paredzēti lietošanai pārtikā; Likums “Par piesārņojumu”)*

Blakusprodukti un atkritumi

Pārtikas rūpniecības blakusproduktu atkritumi ir jākompostē un tikai tad tos var izmantot mēslošanai.

Blakusprodukti un atkritumi

Nobeigušos dzīvniekus, kā arī dzīvnieku izcelsmes produktus, kuri nav paredzēti pārtikai, savākšanu, transportēšanu, uzglabāšanu, pārstrādi un iznīcināšanu nodrošina SIA “ZAAO- Triāls”, kurai ir noslēgts līgums ar Lauku atbalsta dienestu.

Lai paziņotu par nobeigušos dzīvnieku, jāzvana pa tālruni **4281250**.

Blakusprodukti un atkritumi

Samaksa par šiem pakalpojumiem tiek segta no lauksaimniecības subsīdijām.

Zemniekam par šo pakalpojumu nav jāmaksā.

Blakusprodukti un atkritumi

Skābbarības plēve ir saimnieciskais atkritums, kura savākšanu savā administratīvajā teritorijā, slēdzot līgumus ar atkritumu **apsaimniekotājiem, nodrošina** pagastu un novadu pašvaldības.

Saimniecības īpašniekam jāslēdz līgums par atkritumu savākšanu.

Blakusprodukti un atkritumi

Skābbarības glabāšanai tranšejā un kaudzēs un izmantošanai noteiktās prasības:

- skābbarības tranšejas pamatni izveido no ūdens necaurlaidīga materiāla un izturīgu pret skābbarības ietekmi un iespējamām bojājumiem pildīšanas un iztukšošanas laikā;
- tranšejas pamatni ierīko ar slīpumu izkraušanas virzienā. Tranšeja zemākajā galā ierīko slīpumā šķērskanālu skābbarības sulas novadīšanai uzkrāšanas tilpnē;
- uzglabājot skābbarības kaudzi uz lauka, stirpas apakšējā daļā jāizklāj ar plēvi. Ieklāto plēvi savieno ar kaudzi pārklāto plēvi.

Blakusprodukti un atkritumi

Skābbarības kaudzi veido vietās, kur lauka reljefs nesekmē virszemes noteces veidošanos un skābbarības sulas noteci. Skābbarības kaudzi novieto atbilstoši vides aizsardzības normatīvos aktos noteiktām virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu prasībām, īpaši jūtīgajās teritorijās ne tuvāk par 50 m, bet pārējā teritorijā ne tuvāk par 30 m no upes, strauta, jebkura grāvja, meliorācijas sistēmu akām, kā arī no akas, kurā tiek ņemts ūdens mājsaimniecībai.

Blakusprodukti un atkritumi

Skābbarības sulu ir iespējams uzkrāt un uzglabāt virca krātuvēs vai šim nolūkam ierīkotā pazemes cisternās. To var uzglabāt arī šķidrmēslu krātuvē, ja tās apjoms nepārsniedz 5% no šķidrmēslu apjoma. Nav pieļaujama skābbarības sulas noplūšana apkārtējā vidē.

Skābbarības sulas savākšanas tvertne tāpat kā kūtsmēslu kaudze ir jāiekārto vietā, kur tā nerada vides piesārņojumu. Vides jutīgajā teritorijā tvertne novieto ne tuvāk par 50 m un pārējā teritorijā 30 m no upes, strautes, jebkura grāvja, meliorācijas sistēmu akām, kā arī no akas, kurā tiek ņemts ūdens mājāsaimniecībai.

Blakusprodukti un atkritumi

Ja skābbarības kaudzi ierīko katru gadu vienā un tajā pašā vietā, kaudzes pamatni izbetonē. Pamatni laukumam veido ar slīpumu uz skābbarības sulas savākšanas tilpnesi, Apkārt kaudzes laukumam izveido skābbarības sulas uztveršanas grāvīti vai 1,2 – 0,3m augstu apmali; Skābbarības sulu neizkļiedē laika posmā no 1. decembra līdz 1. martam.

Piesārņojums

- *(MK noteikumi Nr.294 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B, un C kategorijas piesārņojošas darbības izsniedzamās atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”;*
Ministru kabineta noteikumi Nr.628 “Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs”)

Piesārņojums

A kategorijas atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai nepieciešamas saimniecībām kurās audzē:

- Vairāk nekā 40 000 mājputnus;
- Vairāk nekā 2000 gaļas cūku, kuru svars pārsniedz 3 kilogramus;
- Vairāk nekā 750 sivēnmāšu.

B kategorijas atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai nepieciešamas fermām intensīvai mājputnu un mājlopu audzēšanai, kurās var audzēt 150 un vairāk dzīvnieku vienību, bet kuras nav iekļautas likuma “Par piesārņojumu” pielikumā.

Piesārņojums

Visas pārējās fermas, kurās komerciālos nolūkos audzē 10 (vides jūtīgajā teritorijā - 5) un vairāk dzīvnieku vienību tiek iekļautas C kategorijā.

C kategorijas darbībām netiek izsniegta atļauja, bet pirms to uzsākšanas vai būtiskām darbības izmaiņām iesniedzams pieteikums Reģionālajām vides pārvaldēm.

Piesārņojums

Ja dzīvnieku novietne neatbilst noteiktajām prasībām, īpašnieks līdz 2005. gada 1. augustam bija jāiesniedz reģionālajā vides pārvaldē pasākuma (uzlabojumu) plānu, lai nodrošinātu atbilstību vides prasībām.

Ja dzīvnieku novietnei saskaņā ar uzlabojumu plānu nepieciešama rekonstrukcija, tā jāveic līdz 2014. gada 1. augustam, bet vides jutīgajā teritorijā līdz 2008. gadam.

Lakturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

- *MK noteikumi Nr.491 “Teļu lakturības prasības”;* *MK noteikumi Nr.15 “Cūku lakturības prasības”;* *EK regula Nr 853/2004 “Dzīvnieku izcelsmes pārtikas higiēna”*

Lakturības prasību ievērošanu, uzraudzību un kontroli
veic Pārtikas un veterinārais dienests.

Labturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Prasības attiecinā uz teļiem, kuri nav vecāki par sešiem mēnešiem.

Teļu gulšvietas jāuztur sausas un tajās jāizmanto dzīvnieku veselībai nekaitīgus pakaišus.

Gulēšanai paredzētai vietai jānodrošina iespēju dzīvniekam brīvi piecelties un apgulties. Katrai vecumu kategorijai ir noteiktas savas prasības pēc platības. Līdz 150 kg – nodrošina 1.5 m² platību katram teļam, no 150 līdz 220 kg – nodrošina 1.7 m²; par 220 kg smagākiem – nodrošina 1.8 m² platību.

Teļu mītnē jāveic tīrīšana, dezinfekcija un dezinsekcija.

Lakturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Prasības attiecina uz jebkura vecuma cūku sugas dzīvnieku, kas tiek turēts audzēšanai un nobarošanai, ja produkcija tiek realizēta

Katrai vecuma grupai un katrai izmantošanas grupai (atšķirti sīvēniem, audzējamām cūkām, nobarojamām cūkām, jauncūkām un sīvēnmātēm un kuiļiem) ir attiecinātas individuālas prasības.

Labturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Jauncūkas un sivēnmātes aizliegts turēt piesietas (stājas spēkā ar 2006.gada 1.janvāri), kā arī tām pastāvīgi jānodrošina pakaiši.

Bet prasības par cūku kustības brīvības nodrošināšanu, ja tās tiek turētas grupās, stājas spēkā no 2013.gada 1.janvāra.

Sivēnus nedrīkst atšķirt no sivēnmātes agrāk kā 28.dienų vecumā.

Prasības cūku novietnēm paredz regulāru mēslu un neizēstās barības izvākšanu, lai nepieļautu kukaiņu un grauzēju vairošanos

Lakturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Pirms slaukšanas novērtē katra dzīvnieka piena izskatu, pirmās piena strūklas slaucot atsevišķā traukā ar tumšu pamatni.

Ja pienā konstatē izmaiņas vai dzīvniekam ir tesmeņa slimības, šī dzīvnieka pienu izslauc atsevišķi un cilvēka uzturam neizmanto.

Pienu inaktivē (piemēram, ar hlorkaļķiem vai nātrija sārmu) un izlej kanalizācijā.

Lakturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Barību uzglabā speciālā telpā, kas paredzēta un piemērota lopbarības uzglabāšanai.

Dzīvnieku novietnē neuzglabā barību, jo tā var nelabvēlīgi ietekmēt piena kvalitāti.

Labturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Dezinfekcijai drīkst izmantot tikai tādus dezinfekcijas līdzekļus, kuru aktīvā viela reģistrēta Eiropas Savienības biocīdu sarakstā.

Dezinfekcijas līdzekļa paliekas pēc lietošanas tie noskalotas ar ūdeni, kas atbilst dzeramā ūdeni prasībām.

Piena lopkopības saimniecībā visus instrumentus un aprīkojumu, kuri nonākuši saskarē ar pienu, pēc tīrīšanas un dezinfekcijas obligāti skalo ar ūdeni, kas atbilst dzeramā ūdens prasībām.

Labturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Proteīna un tauku saturu, kā arī somatisko šūnu saturu nosaka ikmēneša pārraudzības kontrolē, kā arī pārraudzības uzņēmums. **Neapstrādātam govju pienam:**

- dzīvotspējīgu šūnu skaits divu mēnešu vidējais ģeometriskais lielums nedrīkst pārsniegt 100000 ml,
- somatisko šūnu skaits trīs mēnešu vidējais ģeometriskais lielums nedrīkst pārsniegt 400000 ml.

Lakturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

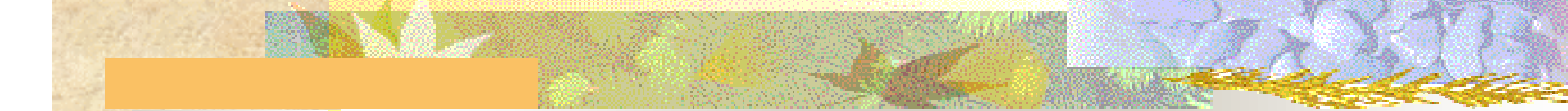
Citu dzīvnieku piens(kazas):

- dzīvotspējīgu šūnu skaits divu mēnešu vidējais
ģeometriskais lielums nedrīkst pārsniegt
1500000 1 ml,

Lakturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Atbilstoši piena aprites noteikumiem mājputnus un cūkas nedrīkst turēt kopā ar dzīvniekiem, no kuriem iegūst pienu, kā arī piena ieguves telpās.

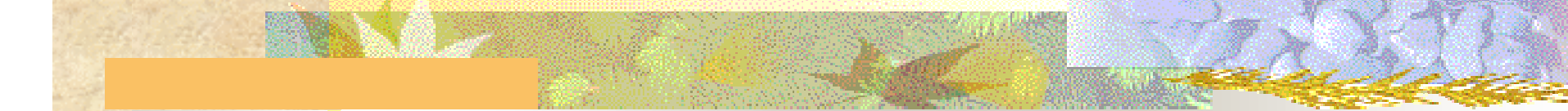
**Lakturības prasības un prasības produkcijai,
attiecinātas uz lopkopības saimniecībām**

*Atliekvielas – farmakoloģiski aktīvu vielu, to
metabolītu vai citu vielu atliekas, kas pārnestas
uz dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktiem un
ir iespējami bīstamas cilvēku veselībai.*

Labturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Dzīvnieku īpašniekiem ir šādi pienākumi:

- izstrādāt un īstenot paškontroles sistēmu,
- dokumentēt zāļu lietošanu dzīvniekiem,
- glabāt dzīvnieku ārstēšanas reģistru vismaz pēdējos piecus gadus pēc pēdējā izraksta veikšanas,
- informēt inspektoru vai vetārstu, ja izmeklējumos konstatēta atliekvielu klātbūtne.

Labturības prasības un prasības produkcijai, attiecinātas uz lopkopības saimniecībām

Piespiedu likvidāciju veic sertificēts veterinārārsts.

Medikamentus var iegādāties ar vetārsta izrakstītu recepti (arī eitanāzijai pielietojamos medikamentus).

Atkritumi

- *Katrā lauku saimniecībā vai uzņēmumā rodas dažādi atkritumi.*
- *Atkritumus iedala – sadzīves un bīstamajos.*

Atkritumi

Atkritumu savākšanas sistēma mūsu valstī vēl aizvien nav līdz galam sakārtota. Arī tad, ja mēs apzināmies, ka mūsu rīcībā esošie atkritumi ir drauds apkārtējai videi, ne vienmēr un ne visur ir iespējams saprātīgi tos utilizēt.

Lai pēc iespējas vairāk samazinātu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi, atkritumi ir jāšķiro, jo daudzi atkritumu veidi bioloģiski sadalās, tādējādi ātri atgriežami atpakaļ vidē.

Laukos lielākoties bioloģiski sadalāmie atkritumi tiek kompostēti, tiesa, ne vienmēr kompostēšana notiek pareizi.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Likums “Par atkritumu apsaimniekošanu”, 14.12.2000

MK 2001.g. 19. jūnija noteikumi Nr.258 Par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”

Likums “Par dabas resursu nodokli” (14.09.1995) ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 2004.gada 23.aprīlim.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Katra saimniecība ir atkritumu radītāja, tāpēc tā:

- piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot pašvaldības izdotos saistošos noteikumus;
- noslēdz līgumu ar sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas uzņēmumu, kuram ir noslēgts līgums ar pašvaldību;
- sedz sadzīves atkritumu, to skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanas izmaksas, ietverot dalītās vākšanas un šķirošanas izmaksas.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Sadzīves atkritumu savākšanu nodrošina katra Latvijas rajona pašvaldība.

Bīstamos atkritumus atdala no citu veidu atkritumiem - ir aizliegts sajaukt dažādus bīstamos atkritumus, kā arī sajaukt tos ar sadzīves atkritumiem.

Bīstamos atkritumus uzglabā tā, lai tie neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī personu mantu.

Bīstamos atkritumus nogādā speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu ar personu, kura ir saņēmusi atļauju veikt bīstamo atkritumu apsaimniekošanu.

Sedz bīstamo atkritumu apsaimniekošanas izmaksas.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Pie bīstamajiem atkritumiem pieder:

- augu aizsardzības līdzekļi; biocīdi;
- atkritumi, kuri rodas dzīvnieku veselības diagnostikas, ārstēšanas vai profilakses procesā (adatas, infekciozi atkritumi);
- medikamenti, kā arī medicīnā un veterinārmedicīnā izmantojamas ķīmiskās vielas, mikrobioloģiskie preparāti un to toksīni;
- atlikumi no degvielas uzglabāšanas cisternu un iekārtu tīrīšanas;
- bīstamas vielas vai atkritumus saturoši konteineri (iepakojums, gāzes baloni);
- akumulatori un baterijas;
- eļļu atkritumi;
- šķidrā kurināmā atkritumi;
- šķīdinātāju atkritumi;

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Pie bīstamajiem atkritumiem pieder:

- absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas lupatas un aizsargtērpi, kas ir piesārņoti ar bīstamām vielām;
- nolietoti transportlīdzekļi, transportlīdzekļu apkopes atkritumi (eļļas filtri, dzīvsudrabu, polihlorētos bifēnīlus saturoši komponenti, eksplozīvi komponenti);
- elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (transformatori, kondensatori un citas nederīgas iekārtas, kuras satur vai ir piesārņotas ar polihlorētiem bifēnīliem vai polihlorētiem terfenīliem);
- nederīgas iekārtas, kuras satur hlorfluorūdeņražus);
- izolācijas materiāli, kas sastāv no bīstamām vielām un azbestu saturoši būvmateriāli;
- sadzīvē radušies bīstamie atkritumi (baterijas, luminiscentās lampas, medikamenti, augu aizsardzības līdzekļu un insekticīdu atkritumi, dzīvsudraba termometri, skābes, sārmis, tehniskie šķidrumi, krāsu un laku atlikumi u.c.)

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Bīstamo atkritumu savākšanu un apsaimniekošanu visā Latvijas teritorijā veic:

A/s “BAO”, Jelgavas iela 36, Rīga, LV-1004, tālr.: 7612259, tālr./fakss: 7614945, e-pasts: bao@lf.lv, interneta mājas lapas adrese: www.bao.lv

SIA „Lautus”, A.Čaka ielā 147, Rīga, LV-1012, tālr.: 7317280; 7317283; fax.: 7317281; e-pasts: lautus@lautus.lv (savāc un apsaimnieko veselības aprūpes atkritumus un dzīvsudrabu saturošus priekšmetus).

SIA “Eko-Osta”, Tvaika 39, Rīga, LV-1005, tālr.: 7393860; fakss: 7393067, e-pasts: ekoosta@inbox.lv (savāc ar naftas produktiem piesārņotus ūdeņus un zemi, atstrādātās eļļas, automašīnu filtrus, kuģu balastūdeņus).

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Bīstamo atkritumu savākšanu un apsaimniekošanu visā Latvijas teritorijā veic:

SIA “Auto Starts”, Sprīdīša 2-18, Skrīveru pag., Aizkraukles raj., LV-5125, tālr.: 9208019, e-pasts: autostarts@autostarts.lv (savāc auto akumulatorus, rūpnieciskos akumulatorus).

A/s “Brocēni”, Liepnieku ielā 15, Brocēni, Saldus raj., LV-3851, tālr.:7033518, fakss:7033514, dbriedis@broceni-readymix.lv (veic riepu un alternatīvā atkritumu kurināmā (atstrādāto minerāleļļu un sērskābes gudrona) termisko pārstrādi).

SIA “Lampu demerkurizācijas centrs”, Liepāja, tālr.:3472133 (pārstrādā dzīvsudraba luminiscences spuldzes).

Citi uzņēmumi, kas darbojas noteiktos Latvijas rajonos un kuriem ir atļauja darbībām ar bīstamiem atkritumiem.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Kā apsaimniekot azbesta atkritumus?

MK 2001.g. 2.oktobra noteikumi Nr.425 “Noteikumi par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu” ar grozījumiem MK 30.03.2004. not.Nr.182.

Vissaprātīgākā rīcība būtu šāda – azbestu saturošie materiāli (šīfera sloksnes) jāietin plēvē, lai to daļiņas neizplatās pa gaisu un jānoglabā sadzīves atkritumu poligonos.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Sākotnēji dzīvnieku veselības aprūpes atkritumi jāsašķiro to rašanās vietā pēc veidiem (adatas, šļirces, gumijas cimdi, medikamenti u.c.). Tālākā savākšanas sistēma var būt trejāda, proti – veselības aprūpes atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums slēdzot individuālo līgumu par dzīvnieku veselības aprūpes atkritumu savākšanu un apsaimniekošanu ar:

- lauksaimniekiem – visi veselības aprūpes atkritumi paliek saimniecībā;
- vetārstu – vetārsts savāc izlietoto iepakojumu (piemēram stikla pudeles, kurās bijuši proteīni, mikroelementi), zāļu atlikumus, u.c. veselības aprūpes atkritumus nelielā apjomā uzreiz pēc vizītes saimniecībā;

Pārtikas un veterinārā dienesta rajona pārvaldi – vetārsts nogādā sašķirotos atkritumus PVD rajona pārvaldē, kur tos uzglabā atbilstošos apstākļos līdz savākšanai.

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Dzīvnieku veselības aprūpes atkritumus visā Latvijas teritorijā uz noslēgto līgumu pamata savāc un apsaimnieko SIA „Lautus”, adrese: Rīga, A.Čaka ielā 147, LV-1012, tālr.: 7317280; 7317283; fax.: 7317281; e-adrese: lautus@lautus.lv

Aptuvenā cena līdz 0.45 Ls/kg. No mazām ārstniecības iestādēm maksa 5 Ls mēnesī, savāc līdz 10 kg veselības aprūpes

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Kā notiek nolietotu transportlīdzekļu savākšana?

„Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums”, izsludināts 17.02.2004.

MK 2004.gada 6.aprīļa noteikumi Nr. 241

"Nolietota transportlīdzekļa likvidācijas sertifikāta aizpildīšanas un izsniegšanas kārtība"

Atkritumu apsaimniekošanas iespējas

Vieglo automobiļu, kravas automobiļu ar pilnu masu, ne lielāku par 3,5 tonnām, triciklu un kvadriciklu savākšanas sistēma ir šāda:

- **transportlīdzekļa īpašnieks nodrošina, lai jebkurš tā īpašumā esošs nolietots transportlīdzeklis tiktu nodots auto kapsētās.**
- **pieņemot transportlīdzekli, auto kapsēta transportlīdzekļa īpašniekam izsniedz transportlīdzekļa likvidācijas sertifikātu.**
- **pēc nolietota transportlīdzekļa nodošanas transportlīdzekļa īpašnieks šo transportlīdzekli noraksta, iesniedzot Ceļu satiksmes drošības direkcijai likvidācijas sertifikātu.**
- **nolietota transportlīdzekļa īpašnieks var transportlīdzekli nodot auto kapsētās bez jebkādām izmaksām, ja transportlīdzeklī nav papildu atkritumu.**

Paldies par uzmanību!